

T ng th ng tân c Hoa K Barack Obama đã b nhi m Tom Daschle, sáu m i m t tu i, ng i ti u bang South Dakota, làm B tr ng Y T . Đó là m t nhân v t bi t rõ th m tr ng y t c ng qu c USA, b i ông là tác gi c u n sách “Critical : What Can We Do About The Health Care Crisis” (Kh ng ho ng : Chúng ta có th làm gì nh m ch ng kh ng ho ng y t). Daschle là m t chính tr gia chuyên nghi p, t ng tham gia qu c h i Hoa K trong hai m i sáu năm, tho t tiên h vi n r i th ng vi n, qua t cách lãnh t đa s nhóm Dân ch . Obama hy v ng v i m t quá kh tham gia ngành l p pháp lâu ngày nh v y, tân B tr ng Y T s có nhi u m i liên l c h u h o v i các b n đ ng vi n nh m đ t đ c h u thu n cho ch tr ng cạnh tân h th ng y t Hoa K .

Chính quy n M qu th c khó t hào m t s lĩnh v c an sinh xã h i. So sánh v i các qu c gia k ng kh khác v tu i th d tính (life expectancy) c a ng i dân, M ch đ c x p h ng th m i b n. Trong lĩnh v c phòng ng a nh ng nguyên nhân gây t vong có th tránh đ c (avoidable causes of death), M đ ng hàng th m i chín. Qua khía c nh t vong nhi đ ng (infant mortality), Hoa K còn đáng x u h h n vì n m vào th hai m i chín. Không nh ng ch các cá nhân hay các gia đình than van v chi phí b o hi m b nh t t mà các h ng x ng cũng kêu tr i. Nh ng c s kinh doanh nh hay v a không dám m n thêm ng i vì s kho n ti n b o hi m s c kho ph i đóng cho nhân viên. Ngành s n xu t xe h i đang lâm c nh kinh t tài chánh bi đát do nhi u nguyên nhân, nh ng m t trong nh ng nguyên nhân là chi phí gián ti p, chi phí phi s n xu t, dành cho b o hi m s c kho quá n ng. Nhi u c quan b o hi m y t t ch i thu nh n nh ng ng i không may có m t quá kh b nh lý ph c t p ho c m c các ch ng b nh di truy n b m sinh nan tr .

Trong quá trình tranh c , Obama th ng xuyên hô hào là ph i làm sao cho m i ng i dân Hoa K đ u có đ kh năng tr chi phí b o hi m s c kho . M i n nghe nh th , ng i dân M không h ti c v tay n ng nhi t hoan hô. B n m i sáu tri u công dân USA không có b o hi m b nh t t. Đó là m t qu c nh c. Đ ng th i, cùng v i kh ng ho ng kinh t tài chánh, con s nh ng ng i M không đ s c tr thù lao cho t t c các đ ch v y t c tăng thêm m c đ u h ph i nai l ng đóng ti n b o hi m n ng h n và ch nhân c p vi c cho h cũng c m i ngày m i t n ti n h n cho ph n đóng góp c a mình. Đã có m t s không nh gia đình M khai phá s n vì không th ch u n i gánh n ng thanh toán các biên lai n bác sĩ và/ho c b nh vi n. Th c ra, t th i Roosevelt, nhi u v t ng th ng ti n nhi m c a Barack Obama đã th t b i trong c g ng cạnh tân và cách tân h th ng b o hi m s c kho . G n Obama nh t là Hillary Clinton, đ nh t phu nhân M qu c, đã t ng c vũ m t chính sách b o hi m b nh t t theo ki u n c Đ c, đã t ng đ c qu c h i và gi i lobby rùm beng tán đ ng, nh ng ch đ r i th t b i.

Và th c t ch ng l y gì làm sáng s a c ngoan c t n t i. Nhi u ng i M chánh hi u, có c a ăn c a đ , cũng ph i t ch trong t cung t c p đ ch v y khoa. Obama bi t rõ hi n tr ng. Trong quá trình v n đ ng tranh c , ng viên t ng th ng ng i da màu đã t ng t n tai nghe ng i dân k chuy n : m t c p cha m không mang đ c con m đau đ n bác sĩ vì không đ ti n, nhi u ng i già ph i b đôi viên thu c nh m kéo dài tình tr ng đ thu c u ng h ng ngày m c đ u nh th là gi m h n m t n a li u l ng đ c ph m.

Qu th c là các tr ng h p c p c u đ u đ c ch a tr n i nh ng emergency rooms. Nh ng các

c s đi u tr này đ u b tràn ng p. M i năm n c M có đ n m t trăm hai m i tri u tr ng h p emergencies. Cách đây m i năm, con s này ch đ t đ n chín m i tri âu. M t t ch c đ i di n cho hai m i b y ngàn bác sĩ tr c c u c p v a lên ti ng báo đ ng kh n c p là h th ng emergency rooms có c s p đ đ n n i vì quá t i.

Mà ng i M đầu có ch t bóp hà ti n trong lĩnh v c an sinh xã h i cho cam. H th ng y t Hoa K ng n ti n nh m t con th y quái kh ng l , nh m t th leviathan. M i năm cái h th ng đó nu t trôi hai ph y ba tri u tri u M kim (2,3 billions dollars); nó đ t đ nh t th gi i, nó chi m m i sáu ph n trăm t ng s n l ng qu c gia Hoa K . Gi i chính tr gia và gi i bác sĩ, khoa h c gia H p Ch ng Qu c v n th ng t hào là n n y khoa M đ ng đ u th gi i. Có l đi u đó cũng đ ng m t ph n. Ai cũng ng ng m nh ng b nh vi n nh Sloan-Kettering ở New York hay M.D.Anderson ở Houston chuyên v ung th ho c Cleveland Clinic chuyên v b nh tim. Nh ng ch nh ng thành ph n t phú, tri u phú m i đ c ch a b nh t i các c s này, m i đ c h ng th các ti n b tân k nh t c a k thu t hi n đ i, m i đ c chính nh ng giáo s , bác sĩ t ng lãnh gi i Nobel Y khoa cùng môn đ h ch n đoán đi u tr . Còn đ i đa s qu n chúng thì ch ng bao gi léo hoánh đ c đ n nh ng nhà th ng v a k .

V t ng th ng th b n m i b n đang đ i di n v i m t tình hu ng chung kh ng khi p mà tr c ông ta, ch có hai t ng th ng Hoa K ph i tr i qua khi nh m ch c. Abraham Lincoln (g ng m u s m t c a Obama) vào năm 1861 khi s p ph i đ ng đ u v i cu c n i chi n B c-Nam. Franklin D. Roosevelt (g ng m u s hai c a Obama) vào năm 1933 khi đang đ ng trên đ nh cao kh ng ho ng kinh t toàn c u. Obama cũng th a h ng m t gia tài t ng t v i hai tr n chi n do ng i ti n nhi m tham đ hay gây ra, v i s m t uy tín danh v ng c a n c M trên sân kh u chính tr th gi i, v i m t s không nh nh ng trung tâm kh ng ho ng khác, mà đ i Gaza ch là m t.

Nhi u công dân Hoa K đ t hy v ng tràn tr và tin t ng sâu s c vào kh u hi u Yes, we can. Ch th mà gi i truy n thông c đoán r ng ngày hai m i tháng giêng đ ng l ch t i đây, th đô Hoa Th nh Đ n s ch ng ki n m t quang c nh t p trung dân chúng đông đ o nh t l ch s H p Ch ng Qu c. Ng i ta tính toán s có kho ng t ba đ n năm tri u ng i đ m i l a tu i, đ m i s c t c, đ m i màu da tham gia đ i l nh m ch c c a v t ng th ng da màu đ u tiên trong l ch s l p qu c và ki n qu c Hoa K .

Obama h a h n m t affordable, accessible health care. Barack Obama – và ng i tr c ti p ph trách y t Tom Daschle – s hành đ ng c th ra sao? Có th chính quy n t ng lai c a M s đ cho qu c gia đ ng ra c ng đ ng tr c p y phí dành cho nh ng thành ph n nghèo khó. Có th gi i lãnh đ o và gi i chính tr gia s khuy n khích các c quan, các công ty b o hi m c nh tranh v i nhau m nh m h n và h u hi u h n. Có th B Y T s tìm cách c i thi n đi u ki n hành ngh c a gi i bác sĩ, s c g ng đào t o m t cách quân bình đ ng b h n các thành ph n y sĩ toàn khoa và y sĩ chuyên khoa. Có th ch ng trình y h c đ phòng s đ c xúc ti n tri t đ h n n a, nh m phòng ng a các ch ng b nh tim-m ch, nh m ch ng l i ch ng béo phì, nh m h tr các ch ng trình cai thu c lá. Có th... Chuy n nghi n thu c lá ch ng h n là m t v n n to l n. B n m i ba tri u ng i M đang m c n n này. Chính cá nh n t ng th ng đ c c đã ph i ân h n thú nh n là b n thân mình cũng th nh tho ng phì phèo đi u thu c nh ng khi lâm c nh căng th ng đ u óc. Lu t pháp b o v ng i không hút thu c M kém thua lu t pháp liên h Đ c. Hành pháp s ph i hành đ ng, và tr c h t Obama ph i làm g ng

qua việc cai thuốc. Các hiệp hội người không hút thuốc và các hiệp đoàn bác sĩ nuôi hoài bão từng thắng tân cử sẽ quitten thành công, để cho quần chúng biết chắc chắn nhm có lợi sẽ ng kho nh h n. Rồi lập pháp cũng phải tham gia qua việc ban hành nhng đ o luật tiến bộ. Dù sao đi nữa thì n Ngoi trng tng lai của Hoa K , lúc còn là First Lady, cũng đã cho thí t l p trong Toà Bch c m t vùng cấm để dành cho người không hút thuốc.

Y tế phòng và chăm sóc sức khỏe là hai cột trụ chng đ chng trình an sinh xã hội M . Dù sao Obama, Daschle và nhóm chuyên viên phụ trách cũ i t y t cũng đã có s n m t m u m c hành đng đ noi theo ph n nào. T i ti u bang Massachusetts, ch đ b o hi m b nh t t toàn bộ cho h u h t công dân đã đ c luật pháp qui đ nh t năm 2006 và t đó đ n nay, ti u bang đã gánh đ c gánh nặng tiến hành b o hi m cho b n trăm b n m i ngàn trng h p m i gia nh p b o hi m. Dĩ nhiên chính quyền đã ch đng can thi p vào quá trình đào t o bác sĩ và đã linh hoạt tích c c chi phí hình th c cung c p d ch v y khoa. Chng h n, Massachusetts là ti u bang có t s bác sĩ phụ trách primary care cao nh t USA. Bên c nh các đng nh p này, ti u bang còn phân b và phân công h p lý cho nhng y sĩ thu c nhng chuyên khoa khác nh bác sĩ gia đình, bác sĩ toàn khoa, bác sĩ nhi khoa, bác sĩ s n ph khoa, y tá đ i u dng và nh t là ti u bang đã l u tâm cũ i tiến m nh m các đ i u ki n hành ngh c a h .

Obama b o s h y b nhng đ c quy n thu v mà từng thắng đng nh m George W. Bush đang dành cho các hãng kinh doanh l n. Obama cũng h a s đánh thu nng h n nhng công dân Hoa K nào có thu nh p hng năm v t quá hai trăm năm m i ngàn M kim. Gi i kinh t tài chánh c tính c p bài trùng Obama-Daschle s c n t sáu m i lăm đ n m t trăm t M kim đ th c hi n l i h a tranh c v an sinh xã hội. N u đ a ra b y trăm t M kim đ v c n n kinh t d y thì có th chi m t trăm t M kim cho con b nh y t Hoa K đang c n c p c u l m ch . Tuy ch a chính th c đ n nhà vào đ a ch 1600 Pennsylvania Avenue nhng ngày nào Barack Obama cũng b t tay vào việc v i lý do m i ngày qua đi mà không làm gì là m t ngày m t đi. C u b nh nh c u ho , con b nh y t Hoa K đang là m t emergency case.

Đ i ngũ thân c n Obama có nh u thành viên thu c y gi i. Có l ch Franklin D. Roosevelt, v từng thắng m c di chng u li t, m i có nh u chân tay th t c thu c gi i áo trng h n. Michelle Obama cho đ n ngày tham gia v n đng tranh c v n là m t thành viên gi ch c v ch huy hành chánh của University of Chicago Medical Center. V đ nh t phu nhân da màu đã đ c Valerie Jarrett c t nh c vào ch c v quan trng này, vì Jarrett là b n chí thí t của gia đình Obama. Sau ngày hai m i tháng giêng, Valerie Jarrett s gi ch c c v n t i cao Senior Advisor t Toà Bch c. T thu c n là sinh viên Harvard, Obama đã h t s c nng tình kim lan v i viên Phó Giám đ c B nh vi n, Bác sĩ Eric Whitaker. Jarrett, Whitaker và Martin Nesbitt s luân phiên nhau đ n Washington vào nhng ngày cuối tu n h u mang chút ít không khí quen thu c mi n Chicago đ n làm quà cho v đ nh t phu nhân. Nesbitt cũng có liên h v i gi i y khoa : v ông ta, n bác sĩ s n ph khoa Dr. Anita Blanchard, đã đ đ hai cô con gái Malia và Sasha của từng thắng đ c c , khi hai cô bé này chào đ i t University of Chicago Medical Center.

Ngày tân từng thắng Hoa K nh m ch c đ n sau ngày đ a ông Táo v Tr i hai ngày. C u mong Ng c Hoàng ch p nh n và ng h l i s Táo quân H p Chng Qu c t u trình v chng trình an sinh xã hội m i của Barack Obama. Vì n u không có m t s chi u c t t rên cao, e r ng sau nh m k b n năm, Barack Obama v n ch a th hoàn t t đ c công việc Hercule của

An Sinh Xã Hội i Kĩ u Obama

Tác Giả: Tr n Văn Tích

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 10:09

mình trong lĩnh v c y t xã h i.

God bless America.